

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Attempt any **five** question.
  2. **All** questions carry **equal** marks.
  3. Answer to the two section should be written in the **same** answer-book.
  4. The paper will carry **100** marks for the **I.D.O.L.** students.

Section I

Q.1 Explain the significance of agriculture in Indian Economy.

OR

Elaborate the determining factors of agricultural product.

Q.2 Explain the concept of Land, also explain its natural features.

OR

State the causes and remedial measures for soil erosion.

Q.3 Discuss the acquisition of land for non- agricultural purpose.

OR

State the different traditional and modern equipments utilized for agricultural cultivation.

Section II

Q.4 Define the term green revolution and explain the consequences of green revolution.

OR

Elaborate the future policies for development of agricultural sector in India

Q.5 State the function and importance of Indian Council of agriculture and research.

OR

Explain the role Krishi Vigyan Kendra in agricultural development.

Q.6 State the factor and significance of organic farming

OR

Explain the types and importance of green house.

\*\*\*\*\*

मराठी रुपांतर

[वेळ: ३ तास ]

[गुण:७०]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. एकूण पाच प्रश्न सोडवा.
  2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
  3. दोन्ही विभागांची उत्तरे एकाच उत्तर पत्रिकेत लिहा.
  4. दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थ्यांसाठी प्रश्न- पत्रिका १०० गुणांची असेल.

- प्र.१ भारतीय अर्थव्यवस्थेतील शेतीचे महत्व स्पष्ट करा  
किंवा  
शेती उत्पादकता निर्धारण करणाऱ्या घटकांचे विवेचन करा.
- प्र.२ जमिनीची संकल्पना स्पष्ट करून, तिची नैसर्गिक गुण-वैशिष्ट्ये सांगा.  
किंवा  
जमिनीच्या धुपेची कारणे व त्यावरील उपाययोजना सांगा.
- प्र.३ बिगरशेती वापरासाठी होणाऱ्या भूसंपादनावर चर्चा करा.  
किंवा  
शेतीच्या मशागतीसाठी वापरली जाणारी पारंपारिक व आधुनिक अवजारे सांगा.

विभाग २

- प्र.४ हरितक्रांतीचा अर्थ सांगून त्याचे परिणाम स्पष्ट करा.  
किंवा  
भारतीय शेतीक्षेत्राच्या विकासासाठी भविष्यकालीन धोरणांचे विवेचन करा
- प्र.५ भारतीय कृषी संशोधन परिषदेची कार्ये व महत्व सांगा.  
किंवा  
शेती विकासातील कृषी विज्ञान केंद्राची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र.६ सेंद्रिय शेतीचे घटक आणि महत्व सांगा  
किंवा  
हरितगृहाचे प्रकार आणि महत्व स्पष्ट करा.

\*\*\*\*\*